No. 1367 Zaterdag 12 Maart 1910 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 11 Maart.

DE NIEUWE BEGROOTING.

TOELICHTENDE STAAT.

(*Vervolg en Slot.*)

CURAÇAO.

Openbare Werken.

Art. 37. Kosten van het maken van werken in het belang van de waterverschaffing f 34,000.

Nu de topografische opname van Curaçao voltooid is, zal er met kracht worden voortgewerkt aan den systematischen aanleg van dammen, ten einde te zorgen, dat het water, dat er op het eiland valt, zoo min mogelijk wegstroomt in zee.

Met het systeem om zeer groote en kostbare dammen in de valleien aan te leggen, zal niet worden voortgegaan. De ondervinding heeft geleerd dat daartegen tal van bezwaren bestaan. Bij zware regens, en die komen hier periodiek meer dan eens voor, zijn vele van die groote en kostbare dammen doorgebroken en sommige dusdanig vernield, dat de herstelling er van groote sommen gelds zou kosten, niet evenredig aan het voordeel daardoor te verkrijgen.

Er zal getracht worden het water meer partieel tegen te houden, door kleine dammen zóó te leggen, dat het vormen van groote rooien, zooveel mogelijk, wordt tegengegaan.

Art. 38 Baggerwerken.

De in het begin van 1908 in dienst gestelde baggermachine is zwak van constructie, vereischt veel reparatie en heeft te weinig capaciteit om de zich steeds vernieuwende verzanding in den havenmond meester te blijven, zoodat die verzanding zeer ten nadeele van de scheepvaart meer en meer toeneemt en aanschaffing van een krachtiger baggerwerktuig dringend noodig maakt.

Aangezien een zandzuiger in woelig water beter bruikbaar is dan andere typen van baggermachines en de toestand van den bodem het gebruik er van toelaat, is aan een zandzuiger van middelbare capaciteit den voorkeur gegeven. De met fabrieken in Nederland aangeknoopte onderhandelingen zijn echter nog niet zoover gevorderd dat eene juiste prijsbepaling kan gegeven worden. Vermoedelijk zullen de kosten beloopen tusschen f 30,000 en f 45,000.

(Zie ook de toelichting op art. 41).

Art. 39 *a*. Verlichting.

Deze post is verhoogd met f 50 ten behoeve van de verlichting van eene tweede brug over het rifwater aangebracht en bestemd om het wegwerpen van faecaliën enz, in zee te bevorderen en verdere verontreiniging van het rifwater te voorkomen. Aangezien het wegbrengen den faecaliën bij nacht geschiedt, kan de verlichting niet gemist worden.

Art. 40 *b*. Schoonhouden van de kantoorlokalen.

Voor het schoonhouden van de in 1909 voltooide kantoorlokalen, voor den Gouverneur en den Raad van Bestuur wordt eene verhooging met f 100 per jaar aangevraagd, waardoor het totaal der uitgaven voor alle kantoorlokalen wordt gebracht op f 1,400.

Art. 41. Verbetering van de St. Annabaai f 63,000.

Tengevolge van verzanding aan de oostzijde en aangroeiing van den koraalbodem aan de Westzijde is de Zuidelijke mond van de St. Annabaai zoodanig vernauwd dat de minimum afstand der 5 vaamslijnen, welke in 1889 nog 60 M. bedroeg, thans tot 45 M. verminderd is, terwijl die lijnen zelve een zeer bochtig beloop vertoonen.

Bovendien is in het Schottegat tegenover de noordelijke uitmonding van de genoemde baai eene onderzeesche klip (rif) gelegen. Deze klip is zeer lastig voor grootere schepen, welke bij gebrek aan ruimte in de eigenlijke haven, in het Schottegat moeten draaien.

Neemt men nu in aanmerking dat in de laatste jaren bij de grootere scheepvaartmaatschappijen meer en meer tot den bouw van groote stoomschepen wordt overgegaan, dan is het begrijpelijk dat de handel onder de tegenwoordige haventoestanden lijdt en die toestanden zelfs afgescheiden van eene eventueele vermeerdering van het verkeer tengevolge van de opening van het Panamakanaal dringend verbetering behoeven. Ter wille dier urgentie wordt het dan ook noodig geacht zoo spoedig mogelijk, dus in 1911, over het aangevraagde crediet te kunnen beschikken.

Het ligt in de bedoeling door het wegbaggeren der verzanding, waarvoor de sub art. 38 *e*. aangevraagde zandzuiger is bestemd, en het zooveel noodig verbrijzelen der koraalrotsen onder water middels springelatine de minimum afstand der 5 vaamlijnen te brengen op 65 M., welke breedte geacht kan worden in afzienbaren tijd aan de behoefte der scheepvaart te zullen voldoen.

Mocht het blijken, dat het onlangs door de Heeren LEESER, EVERTSZ, VAN LIDTH DE JEUDE en MEESTER ingesteld onderzoek naar de mogelijkheid om hier de haven te verbeteren, havenwerken aan te leggen enz. ten gevolge zal hebben, dat er eene maatschappij wordt gevormd, die ook het verbeteren der haven ter hand zal nemen, dan zou deze post vervallen en de wenschelijkheid der aanschaffing van den zandzuiger, bedoeld in artikel 38 *e* opnieuw aan een onderzoek worden onderworpen.

Aruba.

Gewestelijk bestuur.

Art. 42 *e*. Voor tijdelijke hulp op verschillende kantoren f 600.

De invoering van de nieuwe belastingwetten gaf op sommige eilanden den ontvangers zooveel werk, dat zij hun functiën als ambtenaar van het Openbaar Ministerie geheel verwaarloosden. Op St. Martin en Aruba werd, om zoo te zeggen, geen strafzaak meer vervolgd. Die toestand is onhoudbaar.

Er zal voorloopig op die ontvangers–kantoren iemand geplaatst worden, die benoemd wordt tot ambtenaar van politie, en den ontvanger dus ook in zijn qualiteit van ambtenaar van het Openbaar-Ministerie, bij het opmaken van processenverbaal, kan bijstaan.

Tijdelijk kan op Aruba in de behoefte aan meer personeel voorzien worden door een meerdere uitgaven van f 600 en op St. Martin van f 800.

Voor Aruba vervallen daardoor ook de toelagen en gratificatiën die nu gegeven worden aan schrijvers, die den gezaghebber, omdat deze zijn klerk aan den ontvanger moet afstaan, moeten helpen; en waarvoor de gelden gebracht worden op den post voor „onvoorziene uitgaven", een systeem waarmede zooveel mogelijk wordt gebroken.

Of versterking van personeel blijvend noodig zal zijn, zal de ondervinding leeren.

Geldelijk beheer.

Art. 47 *a*. traktementen:

1 ontvanger	f 1,400
1 kommies 1ste klasse	„ 800
1 kommies 2de klasse	„ 720
1 klerk	„ 800

Het is noodig de traktementen der ontvangers op de eilanden, tevens ambtenaar van 't Openbaar-Ministerie (op St. Martin en St. Eustatius tevens officier van justitie) te herzien. De tegenwoordige titularissen genieten onderling zeer oneveredige traktementen en worden met persoonlijke toelagen in staat gesteld in hunne behoeften te voorzien.

Met dit systeem van toelagen moet, naar het voorkomt, in de toekomst worden gebroken.

Voorgesteld werd mitsdien de volgende traktementsregeling, die, ter bekoming van een overzicht, hier voor alle eilanden wordt medegedeeld.

ARUBA:

ontvanger van f 1,300 op	f 1,400.
ambtenaar O. M. blijft op	f 600.
	f 2,000.

BONAIRE:

ontvanger van f 1,300 op	f 1,400.
ambtenaar O. M. van f 400 op	f 500.
	f 1,900.

ST. MARTIN:

ontvanger van f 1,000 op	f 1,400.
ambtenaar O. M. tevens officier van justitie van f 500 op	f 700.
	f 2,100.

ST. EUSTATIUS:

ontvanger van f 700 op	f 1,100.
ambtenaar O. M. tevens officier van justitie, van f 800 op	f 700.
	f 1,800.

SABA:

ontvanger van f 500 op	f 1,300.
ambtenaar O. M. van f 400 op	f 500.
	f 1,800.

Worden dus deze traktementen vermeerderd met respectievelijk f 100 + f 200 + f 600 + 300 + f 900, in 't oog moet worden gehouden, dat de tegenwoordige titularissen genieten voor toelagen respectievelijk f 250, f 300, f 1,000 (St. Eustatius is vacant) en f 900, welke toelagen dus worden teruggebracht tot f 150, f 100, f 400 terwijl de toelage aan den titularis op Saba geheel vervalt.

De begrooting van 1911 wijst dus voor bezoldiging der tegenwoordige titularissen geen hooger cijfer aan dan die voor 1910.

De bedragen der nieuwe traktementen zijn na onderlinge vergelijking van omvang der werkzaamheden en duurte op elk eiland zorgvuldig overwogen.

Voor minder dan de voorgestelde sommen zullen naar het voorkomt geen ambtenaren met de voor de betrekkingen geëischte bekwaamheid en geschiktheid kunnen worden gevonden.

Op de begrooting voor 1910 werden geraamd *toelagen* aan 3 kommiezen 2de klasse. Een toelage genietend kommies is aangesteld als assistent-torenwachter op Bonaire. In zijn plaats is gekomen een marechaussee 1ste klasse, aan wien dus ook als kommies geen toelage maar traktement is toegekend.

Art. 47 *b*. toelagen:

2 kommiezen 2e klasse, 1 à f 650 en 1 à f 440	f 1,090.
aan den persoon belast met de postspaarbank	f 200.

Aan de kommiezen 2de klasse op Aruba en Bonaire zijn in uitzicht gesteld verhoogingen telkens van f 60 na 2, 4, 8 en 12 jaar dienst.

Deze kommiezen hebben een zwaren dienst, die doorgaans 's nachts wordt vervuld. Zij genieten geen traktement maar toelage en hebben dus geen recht op pensioen. Het schijnt zeer gewenscht hun periodieke salarisverhooging, voor 't eerst ingaande 1 Maart 1911, toe te kennen.

Art. 48 *a*. toelagen aan twee boschwachters à f 360 ..... f 720.

De dienst der boschwachters is in de laatste jaren veel drukker geworden dan vroeger het geval was. Tegenwoordig moeten zij elken dag uit en ontvangen tal van opdrachten van het hoofd van het plaatselijk Bestuur, betreffende het domeinbeheer. Dat dit goede vruchten draagt, bewijst de verminderde houtkapping, de betere opbrengst van de dividivi-boomen, daar het onrijp afplukken der vruchten met kracht wordt tegengegaan. Ook op het gedurig inpalmen van terrein door de huurders wordt scherp gelet en dit euvel krachtig bestreden. In één woord de dienst der boschwachters is onontbeerlijk en het is billijk de 2, die reeds ruim 2 jaar in dienst zijn, een ietwat betere bezoldiging te geven. Een verhooging van hun loon op f 1.— per dag is waarschijnlijk niet overdreven.

De boschwachter, die dit jaar wordt aangesteld, kan evenals de andere eerst een paar jaar op het loon van 75 ct. daags werken, om eerst als gebleken ijver en bekwaamheid, ook ter f 1.— daags te worden geëmployeerd.

Art. 48 *d*. kosten van het domeinbeheer f 100.

Voor kleine uitgaven en voorkosten van geregelde bijwerking der domeinkaarten wordt een nieuw crediet gevraagd.

Eeredienst en Onderwijs.

Art. 50 *c*. tegemoetkoming aan 3 Roomsch-Katholieke geestelijken in de kosten van vervoermiddelen, 3 × f 40 ..... f 120.

Door den gezaghebber werd in overeenstemming met den raad van politie voorgesteld om aan de geestelijken, die voor hun parochie-bezoek een rijtuig moeten houden, wat hun vooral op Aruba, waar de buitenwegen slecht zijn, veel kost, f 40 ieder toe te kennen.

Met dit voorstel meent ondergeteekende zich te mogen vereenigen.

Plaatselijke kosten.

Art. 55 *b*. verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten f 75.

Verminderd met f 25 naar de behoefte.

Art. 55 *c*. onderstand aan behoeftigen f 100.

Het vroegere crediet van f 50 is onvoldoende gebleken.

Feuilleton.

WAT DE KOMEET ONS LEERT.

Na den eten zit mijnheer in de krant. De oudste jongen, een frissche knaap van even twintig, begluurt van den anderen kant der tafel de advertentiepagina. Mevrouw maakt den boel aan kant. Zoon no. 2 gaat aan zijn Fransche thema's en de meisjes zoeken haar naai- of borduurwerk op.

Mijnheer schijnt zich sterk te interesseeren voor den loop der nieuwe komeet. Hij leest met gespannen aandacht het desbetreffend artikel. „Sjongen, sjongen, dat ze de baan van deze staartster al berekend hebben......knappe lui toch."

— Zeg Frans, je weet wel van die komeet hé? Die je gisterenavond gezien hebt.

— ? ? ?

— Ze weten al precies, hoe dat ding door de lucht loopt. Van des avonds half tien tot den volgenden morgen half vijf hebben ze dat zitten uitrekenen op den sterrentoren te Cambridge. Da's nog 'ns rekenen, hé? Als Willem zoo'n sommetje eens voor huiswerk op kreeg, hé?

Pa lacht zoo aanstekelijk gul, dat heel het gezin schik krijgt in het denkbeeld dat Willem, die altijd zoo met z'n sommen tobt, de baan der komeet zou moeten berekenen.

Frans, die al lang het eindexamen achter den rug heeft en blij is van „den rommel" af te zijn, kijkt even medelijdend naar z'n broer en tuurt dan weer op de advertentie.

„Wat de komeet ons leert", spelt hij plotseling in een oogenblik van stilte.

Pa keert heftig de krant om...... — Waar staat dat jongen? O, wacht maar, ik heb het al.

Wat de komeet ons leert. Lezing door den Eerw. heer Jansen in het Vereenigingsgebouw des avonds te acht uur. Toegang vrij. De lezing zal worden toegelicht door lichtbeelden.

— Wie is die mijnheer Jansen?

— Een leeraar van 't seminarie, Pa.

— Wat 'n onzin zouden ze den menschen nu weer op den mouw willen spelden? Denken ze, dat de lui maar steeds bijgeloovig blijven? Ik hoor dien man al beweren, dat de wereld zal vergaan en de menschen dus boetvaardigheid moeten doen. Ha, ha, ha, — weer lacht pa zijn aanstekelijken lach.

— Waarom gelooven die menschen daar toch aan, pa.

— Omdat ze dom worden gehouden, Louisje. Omdat ze niet mogen kennen den weergaloozen vooruitgang der wetenschap. Nog altijd wordt hun wijs gemaakt, dat de komeet de voorbode is van een ongeluk...... dat is om de luitjes d'r onder te houden, hen bang te maken.

Frans. Maar pa, ieder weet toch tegenwoordig, waar zoo'n komeet vandaan komt en welke banen zij volgt.

— Ieder ontwikkeld man weet dat, ja. Maar.........

Louise. Waar komt zoo'n komeet vandaan, pa.

— Wel...... uit de lucht kind.

— O......

— Zeg Frans, zouden we eens naar die lezing toegaan, ha, ha, ha.

Louise. Maar pa, *hoe* komt zoo'n komeet in de lucht?

— Wat bedoel je?

— Ja, zoo'n ding komt er toch niet vanzelf. D'r zal toch niet 'n stuk van de zon afgevallen zijn?

Onbedaarlijk gelach aan alle kanten. De kleine Louise kijkt verlegen voor zich. Doch haar weetlust blijft onbevredigd. *Vanwaar komt die komeet*, blijft 't maar suizen door haar hoofd.

En als zij de open vraagoogen van weetgierig kind op grooten broer Frans richt, meent deze haar nieuwsgierigheid te moeten bevredigen.

— Wil ik 't je eens zeggen, zus?

Zij knikt zwijgend.

— Heb je in Leur die vliegmachine zien schuiven? Die ging ook „zoo maar vanzelf" door de lucht. Tenminste, dat leek zoo. Maar er zat een motor in, die de schroeven deed rondrollen. Zoo zit er ook iets in de komeet, dat haar door de lucht doet snellen.

— Maar wat?

— Ja, dat weten we niet!

— En als er iets in zit, een machine of zoo iets, wie bracht die dan op gang?

Frans draaide den blik van de groo-

Openbare Werken.

Art. 57 *a.* gewoon onderhoud van de landsgebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken; onderhoud van boeien en meerpalen, van den ijzeren steiger en van de gouvernementsvaartuigen, f 950.

Verhoogd met f 450 geraamd voor onderhoud van boeien en meerpalen, ijzeren steiger en gouvernementsvaartuigen, welke laatste vroeger werden gebruikt voor den recherchedienst, zoodat de kosten voorkwamen op Afdeeling III.

Art. 57 *b.* herstelling van het dak van de keuken bij het gezaghebbershuis f 150.

Het dak is bijna waardeloos en vereischt dringend herstelling. In regendagen is de keuken niet te gebruiken.

Art. 57 *c.* idem van het tolhuis en de kantoren op den steiger f 250.

Voor de herstelling van het tolhuis waren in 1909 gelden beschikbaar gesteld, doch kon het werk niet worden uitgevoerd, daar de reparatie van het schoolgebouw het geheele op de begrooting disponibel gestelde bedrag vereischte. De reparatie zal dus, daar ze toch noodig is, het volgend jaar moeten geschieden.

Art. 57 *e.* gewoon onderhoud van straten en wegen f 1,500.

Het gewoon onderhoud der vele wegen en straten op Aruba kan onmogelijk voor minder dan f 1,500 's jaars geschieden, en zelfs dit bedrag is feitelijk te gering, aangezien daarmede nooit iets blijvends kan worden uitgevoerd.

Art. 58. Nieuwe werken: buitengewone herstelling van de straten en wegen in de Oranjestad f 1,500.

Dit crediet, op voorstel van gezaghebber en raad van politie op de begrooting gebracht, is dringend noodig. De toestand der straten is treurig en verslimmert elk jaar, daar de achteruitgang grooter is dan door de jaarlijksche reparatie kan worden bijgehouden.

Bonaire.

Geldelijk beheer.

Art. 64 *b.* Zie voor de verhooging van het kommiezentraktement de toelichting ad art. 47 *b.*

Op artikel 78 der begrooting van 1910 is voor een opzichter voor de kustverlichting, tevens loods en kommies 2e. klasse ter Lage Westkust f 300 uitgetrokken.

Daarvan is de toelage die de titularis als kommies geniet, ad f 200, naar hier overgebracht, terwijl conform de toelichting op artikel 47 *b.* wordt voorgesteld die toelage met f 50 te verhoogen.

Plaatselijke kosten.

Art. 75. Kosten van opmeting en in kaart brengen van het domein. f 3,000.

De opmeting van het domein op Bonaire zal dit jaar beginnen en zeker niet in 1911 zijn beëindigd.

Het plan is haar te doen geschieden door den Heer R. J. Beaujon Jr. van Aruba.

Het bedrag van f 1,200 geraamd voor 1910 is veel te laag.

De opnemer moet zich doen assisteeren door 3 helpers elk à f 20 per maand en f 20 per maand aan fourage etc. voor ezels betalen.

Hij dient bovendien voor zijne tijdelijke zware diensten behoorlijk bezoldigd te worden, hetgeen toch nog goedkooper uitkomt dan wanneer een hollandsch ambtenaar de opmeting doet. Op Aruba, waar hij woont, krijgt hij f 5 per dag. Toen hij op Curaçao werkte kreeg hij f 6 per dag, welke laatste vergoeding hem dus ook op Bonaire kan worden betaald.

Openbare Werken.

Art. 76 *a.* Traktementen:
1 opzichter te Boca-Spelonk .... f 750.
2 assistent-opzichters, 1 à f 400 en 1 à f 300 [een bij den Willemstoren en een te Boca-Spelonk] .... f 700.
f 1,450.

Uit de thans gevoerde onderhandelingen is gebleken dat voor f 500 geen opzichter voor het vrij lastig te bedienen nieuwe licht te Boca-Spelonk is te bekomen, waarom de post met f 250 is verhoogd. Het is mogelijk geworden iemand te vinden die de betrekking nu voor f 650 wil waarnemen, onder beding, dat hij het andere jaar f 750 zal krijgen.

Een goed assistent-opzichter is voor niet minder dan f 400 te krijgen.

St. Martin.

Justitie en Politie.

Art. 81 *a.* 1 Griffier bij den raad van justitie en bij het kantongerecht, tevens secretaris van den raad van politie en koloniale schrijver. f 800.

Zie voor de verhooging van het traktement van den officier van justitie de toelichting op artikel 47 *a.*

Voorgesteld wordt de bezoldiging van den griffier met f 100 te verhoogen en gelijk te maken aan die van zijn ambtgenoot op St. Eustatius, die minder werk heeft.

Eeredienst en onderwijs.

Art. 86 *b.* Toelagen: 3 onderwijzers, 2 à f 800 en 1 à f 600...... f 2,200.

Daar het hoofd van de school te Kleinbaai f 150 toelage als zoodanig geniet, wordt de raming voor 1910 met f 50 verhoogd; verder wordt voorgesteld de toelage van den kweekeling, die te Koolbaai werkzaam is, op f 500 te brengen, daar hij ver van de stad zijne werkzaamheden moet verrichten.

Plaatselijke kosten.

Art. 90. Uitgaven in het belang van cultures. f 3,000.

De gezaghebber van St. Martin wijst er met nadruk op, dat volgens hem de lemoencultuur op St. Martin hoogstwaarschijnlijk goed zou rendeeren en dat het zeer wenschelijk zou zijn om van gouvernementswege een flinken aanplant van lemoenboomen te maken om het bewijs daarvan te leveren, en zóó anderen door dat voorbeeld tot navolging op te wekken.

Verleden jaar was er een post op de begrooting uitgetrokken, doch hij heeft toen geen machtiging gekregen, om het geld er voor te gebruiken.

Het komt ondergeteekende zeer gewenscht voor de proef te nemen, die, zoo zij slaagt, ook voor de andere eilanden der kolonie van groot nut kan wezen.

Openbare Werken.

Art. 92 *b.* Herstelling van het dak van de school te Philipsburg door vernieuwing der shingles en voor zoover noodig de planken daarvan. f 1,000.

De shingles van het dak van de school te Philipsburg, die in 1885 zijn opgelegd, moeten noodzakelijk worden vernieuwd. De kosten hiervoor zullen f 800 beloopen. Er wordt daarenboven een bedrag van f 200 gevraagd voor mogelijke en vrij waarschijnlijke vernieuwing van de planken van het dak, waarop de shingles gespijkerd worden. Een juiste raming hiervan is niet mogelijk, daar eerst nadat de shingels er afgenomen zijn, kan worden uitgemaakt, hoevele planken moeten worden vernieuwd.

Art. 92 *e.* Het aanbrengen van jalouzieën aan enkele vensters van het schoolgebouw te Klein-baai. f 100.

Evenals voor de school van Koolbaai is toegestaan in 1909, zijn er voor het nieuw uitgebouwde gedeelte van de school te Kleinbaai ook eenige jalouzieën aan enkele vensters noodig.

Art. 92 *f.* Het maken van een overdekt galerijtje met een vertrekje, aan de achterzijde van het gezaghebbershuis. f 450.

Ofschoon een zeer goed huis, is er geen voldoende ruimte. Er kan hierin voor een gedeelte worden voorzien, door aan den achterkant van het huis van den gezaghebber, waar er reeds door een trap een gemetseld plaatsje is, een galerijtje door te trekken, naar een reeds bestaande muur, waardoor er aan het einde hiervan een vertrekje kan worden afgesloten. Het huis zal hierdoor een weinig meerdere ruimte èn door het galerijtje èn door het vertrekje krijgen, dat hoogst gewenscht en allernoodzakelijkst is.

Art. 93 *a.* Het verleggen van den weg van Kaapbaaiberg naar Marigot. f 1,750.

De hoofdweg op het nederlandsch gedeelte, leidende naar Marigot, is wegens het bergachtig terrein steeds allerslechtst geweest. In 1907, ten einde hierin een radicale verbetering te brengen, hebben eenige personen van het nederlandsch gedeelte gelden ingezameld om den weg te verbeteren door het verleggen daarvan. De inzameling bracht f 600 op, waarbij het gouvernement f 600 voegde. Voor dit bedrag is deze zijde van den weg radicaal verbeterd.

De andere zijde van den berg is echter slecht gebleven, doch door verlegging ook van dezen weg, is ook daar eene verbetering aan te brengen. Van de bevolking echter is geen meer geld hiervoor te krijgen.

Er zijn pogingen daartoe gedaan, doch deze zijn mislukt.

Daar dit werk echter eene noodzakelijkheid is, zich aansluitend bij het reeds half uitgevoerde werk, wordt thans het daarvoor vermoedelijk benoodigde bedrag aangevraagd, te meer, daar nu, met uitzondering van twee zeer kleine stukjes, voor een kleine vergoeding te verkrijgen, de grond voor het verleggen van den weg van de tegenwoordige eigenaars om niet kan verkregen worden. Onder de vele voordeelen die het verleggen van dezen weg zal hebben, komt nog dit, dat de afstand tusschen Philipsburg en het dorp Simpsonsbaai, het bewoonde gedeelte van het district Koolbaai, en Marigot met minstens een paar duizend meters verkort zal worden.

Het spreekt van zelf dat het hebben van een goeden en korteren weg in den vervolge minder aan onderhoud zal kosten dan de bestaande.

Art. 93 *b.* verlenging van het steigertje te Koolbaai. f 100.

Het steigertje te Koolbaai, dat gebruikt wordt als aanlegplaats van booten van en naar Simpsonsbaai, moet noodzakelijk verlengd worden. Het staat in te ondiep water. Het aangevraagd bedrag zal hiervoor voldoende zijn.

Art. 94. Uitgaven voor werken in het belang van de waterverschaffing. f 250

Voor uitgaven voor deze werken is in 1910 het bedrag van f 750 beschikbaar gesteld. Met een bedrag van f 250 voor 1911, zal met wat aan de voorgenomen waterverschaffing ontbreken zal, wel kunnen worden volstaan.

St. Eustatius.

Plaatselijke kosten.

Art. 107. Uitgaven in het belang van cultures, tot het verbeteren van den veestapel en voor kippenfokkerij en bijenteelt; voorts vergoeding voor kosten verbonden aan het toezicht. f 4,650.

De raming ad f 4,650. is samengesteld als volgt:

a. Voor werkzaamheden op de domeingronden (Godet, Bengalen, het N. W. heuvelland, Zeelandia, Compagnieland enz.), het nemen van proeven met fourcroya, sanseviera, rubber, lemmetjes, cocospalmen enz. .... f 700.
b. kosten ter uitbreiding van de katoencultuur .... „ 3,500.
c. kosten tot aanmoediging van katoencultuur (aankoop van plantzaad, voorschot op geoogsten katoenvezel gewonnen door kleine planters) .... *Memorie*
d. kosten tot verbetering van den veestapel .... „ 150.
idem van de kippenfokkerij .... 50.
e. voor de bijenteelt .... „ 10.
f. vergoeding aan den gezaghebber voor kosten verbonden aan het toezicht op cultures .... „ 240.
f 4,650.

Ad *b.* De katoencultuur op St. Eustatius schijnt goede resultaten op te kunnen leveren. De vezel die gewonnen wordt is van uitstekende kwaliteit, en bij goede bewerking van de velden schijnt de opbrengst zeer loonend te zijn.

Waar echter gebrek aan kennis van de cultuur, en voornamelijk ook gemis aan goede zorg, dikwijls ten gevolge heeft, dat de aanplant van particulieren niet die voordeelen afwerpt, die men wel had kunnen verkrijgen, is het zaak, dat er van bestuurswege wordt aangetoond, dat de cultuur, mits goed gedreven, loonend is.

Om dit op grootere schaal te kunnen doen, heeft de gezaghebber, die de proef leidt, eenig bedrijfskapitaal noodig. Rendeert de cultuur werkelijk, dan zullen de baten de uitgaven spoedig moeten overtreffen wat door eene juiste boekhouding zal kunnen blijken.

Ad *c.* Het doel van dezen post is den planters tegen kostprijs goed zaad te kunnen bezorgen en aan de niet kapitaalkrachtige planters op hun geoogste katoen 75 % voorschot te kunnen geven, teneinde te voorkomen dat zij die, uit nood, onder den prijs moeten verkoopen. Risico is er zoo goed als niet aan verbonden, omdat de gezaghebber zorgt voor de verwerking en de verscheping van de katoen, en deze tegen brand enz. verzekerd wordt.

Daar de raming aanmerkelijk hooger is dan die voor 1909 en 1910, is het misschien dienstig hier op te merken dat de post in 1909 met f 5,382 is overschreden.

Ad *f.* Het aanhoudend toezicht, dat door den gezaghebber op de cultures wordt uitgeoefend, maakt, dat hij zich telkens naar verschillende gedeelten van het eiland moet begeven. Het is billijk dat hem eene toelage wordt toegekend als vergoeding van de kosten aan die tochten verbonden.

Saba.

Eeredienst en onderwijs.

Art. 119. Subsidie voor de herstelling der Roomsch-Katholieke kerk te Windwardside. f 1,000.

De kerk in kwestie moet noodzakelijk hersteld worden, wat minstens f 3,000 zal moeten kosten, daar de arbeidsloonen op Saba zeer hoog zijn en al het bouwmateriaal voor dak en muren ± 2000 voet omhoog zal moeten worden gedragen. De parochianen die over het algemeen zeer arm zijn kunnen zoo goed als niets bijdragen en ook de Missie is niet in staat de geheele kosten te dragen.

Art, 121 *c.* Aanschaffing van instrumenten en andere benoodigdheden ten behoeve van het onderwijs in de zeevaartkunde. f 275.

Het is ter bevordering van practisch onderricht noodig, dat de collectie instrumenten belangrijk wordt uitgebreid. [Zie *noot* 217 begrooting 1909].

Plaatselijke kosten.

Art. 124 *c.* Onderstand aan behoeftigen. f 100.

Het crediet is verhoogd met f 50, daar meer aanvragen om onderstand dan vroeger ingekomen.

Geheele Kolonie.

Politie.

Art. 128. Uitgaven ter voorziening in den politiedienst f 45,000.

De uitgaven hebben in 1909 bedragen f 55,676.

Bij K. B. dd. 6 Januari 1910 no. 32 zijn voorschriften vastgesteld nopens het uit koloniale militairen te vormen detachement marechaussees voor het verrichten van politiediensten.

Vaceerende plaatsen bij de bestaande gewapende politie zullen van een nader te bepalen tijdstip af alleen door tot dienstneming als marechaussee genegen militairen der bezetting worden vervuld.

Volgens de nieuwe regeling blijven de bij de politie geplaatste gegradueerden en minderen tevens actief militair, zoodat hunne inkomsten door tweeërlei begrooting zullen worden gedragen.

Als militair ontvangen zij soldij, kleeding en voeding uit de staatskas; als koloniaal politie-beambte toelage (een mindere b. v. f 0.60 per dag), verblijf- en verhuiskosten, zoomede vergoeding bij gemis aan huisvesting van landswege, uit de koloniale geldmiddelen.

In verband met het thans aanwezig, in de toekomst steeds vermeerderend, getal gedetacheerde militairen wordt voor 1911 het cijfer waarmede de koloniale kas tengevolge der nieuwe regeling wordt ontlast gesteld op f 10,000, zoodat voor dat jaar f 45,000 geraamd is.

Art. 131 *d.* Teeltproeven f 1,500.

Huur en onderhoud van het bassin op het Rif, onderhoud van den vijver aan het Spaansche Water; aankoop van dieren; bijzondere inrichtingen bij teeltproeven.

Bij het opmaken van de raming der kosten voor 1910 was er op gerekend, dat de kweekvijver (aan het Spaansche Water), die, hoewel in het bijzonder voor het kweeken van schildpadden bestemd, toch ook voor proeven met andere diersoorten dienen zal, in de eerste helft van 1909 gereed gekomen zou zijn

---

te vraagoogen zijner zuster af naar Pa.

Ha, ha, ha, lachte deze, zoo kom je er niet, Frans. Een stuk van de zon, dat is beter. Ha, ha, ha.

....

Den volgenden avond moest Pa naar zijn kantoor en Frans ging alleen naar de lezing van den Eerw. heer Jansen. Pa zou er wel niet op tegen hebben, dacht hij. Had hij zelf gisteravond niet voorgesteld erheen te gaan?

Maar toen Frans thuiskwam, viel hem de ontvangst toch niet mee. Pa keek erg zuinig.

Hij had het den vorigen avond zoo niet bedoeld. Voor de grap gezegd, ga je mee jongen?... Maar enfin, 't was nu eenmaal gebeurd. En pa voelde te goed, dat hij niet ernstig boos kon zijn,... hij zou in het vervolg beter op zijn woorden passen. Nu moest hij echter toch weten, wat ze zijn zoon hadden wijsgemaakt.

— Wanneer vergaat de wereld nu, jongen?

— Wat meent u?

— Maar hebben ze dat vanavond niet aan je verteld? Heeft de spreker niet...

— O, bedoelt u dat? Neen pa, net het tegenovergestelde. Die spreker is begonnen met te zeggen, dat men ten onrechte de kometen als ongeluksboden beschouwde. Dat was bijgeloof, zei hij.

? ? ?

— En wat vertelde hij meer?

— Ja, dat is zoo makkelijk niet om weer te geven... Dit is zeker, ik heb nog nooit zoo'n sterken indruk gekregen van de geweldige ruimten rondom ons. Aardige voorstellingen gaf de man daarvan. Zoo rekende hij uit hoeveel *jaren* men noodig zou hebben om per bliksemtrein, dag en nacht doorrijdende, naar de zon te komen. En die zon staat betrekkelijk dichtbij. Daar leven nog werelden omheen, waarin duizenden sterren zich regelmatig langs vastgestelde banen bewegen.

Louise (met dezelfde vraagoogen van den vorigen avond). Door wien?... Door wien bewegen zich die sterren?

— Hij zei... door God...

Pa. O, moest dat geleerd worden van de komeet.

— Ja.

— En hoe weet hij, dat 't God is, die dat alles bewegen laat.

— Hij zei, Pa, dat toch iemand in die eindelooze ruimte aan de sterren en kometen richting geven moet.

—Ja, dat zegt Louisje ook, ha, ha, ha.

Frans (onverstoorbaar ernstig). Iemand die er eerder moet geweest zijn, dan de sterren.

De meisjes hebben hun naaiwerk in den schoot laten vallen, moeder komt bij de tafel staan. Pa doet of hij de krant leest en slechts terloops een oor leent aan de beweringen van zijn zoon.

—Eerder dan de sterren, zooals de man, die de locomotief maakt, er eerder is dan zijn machine.

Pa (ongeduldig). Nu goed, laat het iemand geweest zijn, doch waarom is het God? De tegenwoordige wetenschap neemt ook iets aan boven de stof; de oud-minister Veegens heeft onlangs nog geschreven, dat tegenwoordig geen denkend mensch meer materialist is. Maar als men zegt: er is iets, dan erkent men nog niet, dat er een God is?

— Hé, dat is toevallig, de spreker heeft ook die uitdrukking van Mr. Veegens genoemd. Hij zeide, dat het materialisme uit de mode was. En dat men tegenwoordig, hoe noemde hij dat ook weer... wacht, ik heb dit gedeelte opgeschreven en zal mijn aanteekeningen voorlezen... dat men koketteerde met een onbekend iets boven de stof. Maar dat onbekende, zeide hij, is dezelfde onbekende God, dien de Apostel Paulus heeft gepredikt aan de Grieken. Hij kan geen stof zijn, want dan stond Hij er niet boven. Dan zou Hij veranderlijk zijn, evenals de stof. Hij kan ook niet door anderen zijn gemaakt, want dan zou Hij niet de eerste oorsprong aller dingen wezen; Hij bestaat dus uit zich zelven en wel van alle eeuwigheid.

Pa. En moeten ze al dat fraais aankondigen onder den titel: „wat de komeet ons leert."

— Dat leert ons, zeide de spreker, de komeet en de grootsche sterrenwereld, waarin zij zich beweegt. Nu is het de tijd, meende hij, om te wijzen op den wonderen sterrenhemel boven ons, want omdat er nu een komeet aan verschijnt, hebben de menschen er oog voor.

Pa schuifelt onrustig heen en weer op zijn stoel. Moeder en kinderen laten de oogen niet van hem af.

....

— De wetenschap, kinderen, leert, dat het geen achter de stof leeft, voor ons onkenbaar is.

— Dat heeft de spreker óók verteld. Maar hij zei...

— Nu...

— Dat zeg ik niet, omdat u zoo partij kiest voor de „wetenschap".

— Zeg op, jongen.

— Dat de hoogmoed sommigen belet, om voor het zoogenaamd „onkenbare" neer te knielen als voor den eeuwigen God, die ons in de schepping is geopenbaard.

— Foei, mijn jongen.

— U hebt 't mij gevraagd.

....

Louise was de eenigste niet, die des avonds de slaap niet vatten kon. En die door een kier van het gordijn opzag naar de sterren, het hart vol verlangen naar den eeuwigen Maker en Bestuurder dier eindelooze wereld boven haar.

...Zooals een bloem zich keert naar de zon, zoo heft zich de ziel van nature naar den Schepper...

(*D. v. N.*)

en dat derhalve de uitgaven voor het aanbrengen van bijzondere inrichtingen (bijv. om de pas uitgekomen jongen afgezonderd te houden) en voor den aankoop van dieren voor de teelt geheel of grootendeels nog in 1909 gedaan hadden kunnen worden, weshalve voor de voortzetting der proeven in 1910 een bedrag van f 500 voldoende geacht was. Nu door bijzondere omstandigheden de voltooiing van den vijver eerst in den aanvang van 1910 tot stand komt, zal het voor dat jaar uitgetrokken bedrag voor de gezamenlijke teeltproeven niet kunnen strekken, zoodat een gedeelte van de met teeltproeven verband houdende werkzaamheden tot 1911 uitgesteld dient te worden.

Art. 131 *e*. Conserveeren, opslag en vervoer van visscherijproducten. f 8,000.

In plaats van een memoriepost is thans een som van f 8,000 uitgetrokken tot dekking van de volgende uitgaven: loon van personeel bij deze afdeeling van het onderzoek werkzaam; aankoop van visch, bewaringsmiddelen, materiaal en werktuigen voor desbetreffende proefnemingen; uitgaven in het belang van het vervoer van visscherijproducten op ijs. Blijkt de uitvoer van ijsvisch van Aruba van belang te kunnen worden, dan kan de oprichting van een gebouwtje voor tijdelijken opslag te Willemstad niet uitblijven; terwijl er dan eveneens aanleiding bestaat over te gaan tot de aanschaffing van een eenvoudige ijsmachine (bijv. van het nieuwe systeem Andriffen) ten einde het gebruik van ijs op Aruba met behulp daarvan geheel of gedeeltelijk te dekken.

Art. 131 *f*. Credieten ter bevordering van visscherij-en vischhandel f 5,000.

In plaats van de memoriepost is een bedrag van f 5,000 uitgetrokken voor het verstrekken van voorschotten tot het aanschaffen van flinke, zeewaardige booten, zoo noodig ook van vischtuig (netten); voor het steunen van ondernemingen, die de bereiding of het vervoer van visch op het oog hebben, enz.

Art. 131 *h*. Vischtochten. f 700. Bedoeld zijn tochten naar de verder afgelegen vischgronden, waarvoor over een vaartuig van grootere afmeting beschikt zou moeten kunnen worden. In het geval, dat de „Gouv. van Heerdt" voor dat doel aangewezen kan worden, zou het loon der bemanning de voornaamste uitgave zijn.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Mgr. v. Baars

heeft ook bezoek ontvangen van Z. D. H. Mgr. H. van de Wetering, Aartsbisschop van Utrecht. De toestand was oogenschijnlijk bevredigend.

De Algemeene Jaarvergadering

der Groep „Nederlandsche Antillen werd Donderdag, 3 Maart ll. gehouden op de bovenzaal der Sociëteit De Gezelligheid," zij werd bijgewoond door den Hoogedelgestr. Heer Gouverneur Mr. Th. I. A. Nuijens die vergezeld was van zijn Adjudant, den Weledgestr. Heer E. C. Brusse. De Voorzitter, de Heer H. P. de Vries opende de vergadering en sprak allereerst een hartelijk woord van welkom tot den Heer Gouverneur, Eerevoorzitter en Beschermend lid onzer Groep. Daarna las de Secretaris, de Heer C. S. Gorsira JPEz. het jaarverslag voor, waaruit bleek de groote werkzaamheid der Groep, die het geboortefeest ter eere van H. K. H. Prinses Juliana met een uitstekend geslaagde feestvergadering heeft voorbereid en ingeluid en bij het feest zelve met versiering en muziekuitvoering en volksspelen krachtig heeft medegewerkt om het te helpen slagen.

De Toekomst van Curaçao in verband met de opening van het Panamakanaal werd in een druk bezochte lezing besproken.

De Hudson-Fulton-feesten werden ook op Curaçao gevierd door een buitengewone vergadering, een lezing met lichtbeelden. Eindelijk werd nog een vierde lezing gehouden over het eiland St. Eustatius.

De jongelieden-afdeeling hield een schitterenden propaganda-avond en bereidt een tweede voor. De Groep bleef verschillende Jongelieden steunen bij de verdere voortzetting hunner studie. Een keurige plaat, voorstellende de Koninklijke Familie, werd gratis onder de leden verspreid alsmede nog verschillende portretten van Hare Majesteit.

Met voldoening mag er op gewezen worden, dat het aantal leden is toegenomen.

Ook mag dankbaar worden herdacht, dat vele leden hun jaarlijksche bijdrage hebben vermeerderd, dit heeft echter niet kunnen verhinderen dat de staat der kas allertreurigst is en er een groot *tekort* moest geboekt worden.

Met leedwezen werd ook gewag gemaakt van het overlijden van het bestuurslid J. Möller een der mede-oprichters onzer Groep, alsmede van het verlies van eenige leden.

Hierna werd het concept der begrooting voor het volgend jaar der vergadering ter goedkeuring voorgehouden.

Toen dit was goedgekeurd verklaarde de Voorzitter, dat het Groepsbestuur zou trachten het *deficit* te dekken door een feestvergadering tegen een klein entrée-geld te houden, en het Hoofdbestuur te verzoeken voor onze jaarlijksche bijdrage een bepaald maximum vast te stellen, opdat bij verdere uitbreiding der Groep de Groep zelf ook financieel voordeel kunne genieten.

De Heeren Brusse, Kessler en Wijtenburg werden verzocht zich in commissie te willen vereenigen om de rekening en verantwoording van den Penningmeester na te gaan. Op de rondvraag van den Voorzitter of een der leden eenig voorstel wilde doen stond de Hoogedelgestr. Heer Gouverneur op om een woord van lof te spreken over de hoogst nuttige wijze waarop de Groep werkzaam was en de volle verzekering af te leggen, dat steeds gaarne het Gouvernement bereid zou wezen deze nuttige vereeniging te steunen.

Met een warm woord van dank aan den Gouverneur sloot de Voorzitter de vergadering. Jammer, dat wegens vertraging der *Prins Willem II*. Jonkvr. Schuurbeque Boeye nog niet was aangekomen en haar lezing dus ook niet plaats kon hebben op deze algemeene vergadering, die zeker dan wat meer bezocht zou zijn geweest. De opkomst der leden was maar minnetjes.

Koloniale Raad.

Donderdagavond, 10 Maart ll. hield de K. R. een openbare zitting, waarin zonder eenige bespreking een vijftal wetjes werden goedgekeurd, waarna de leden zich in de Afdeeling vereenigden ter bespreking van de nieuwe begrooting.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Januari 1910 werd ingebracht:

Willemstad		f 5.111,50
2e district		12,50
3e „		
4e „		10,50
5e „		1,25
Oranjestad	Aruba:	
3e district	„	723,85½
Kralendijk	Bonaire:	275,73
Rincon	„	28,10
Philipsburg, St. Mart. NG.		513,75
Oranjestad, St. Eust.		529,28½
Bottom,	Saba	108,92½
Windwardside	„	100
	Totaal:	f 7.415,39½
Terug betaald:		f 1,978.36

Aruba Phosphaat Maatschappij.

—In een ll. Donderdag gehouden Buitengewone Algemeene Vergadering van de „Aruba Phosphaat Maatschappij" hadden verkiezingen plaats ter aanvulling in het Bestuur der Mij. van de plaats, die door het overlijden van den heer H. Evertsz open is gevallen.

Tot penningmeester der Mij. werd gekozen de heer A. D. Capriles, en in diens plaats als voorzitter de heer E. S. L. Maduro, die ondervoorzitter was. Tot ondervoorzitter, tevens administrateur, kozen de vergaderde aandeelhouders den heer C. S. Gorsira.

De Vrijm.

Aruba Goud Maatschappij.

Volgens een correspondentie, voorkomend in *La Cruz*, gaat het deze nieuwe vereeniging uitstekend. In Januari werd aan één gouddelver uitbetaald f 308,42 en in Februari aan dien zelfden man eerst f 484,47 en later nogmaals f 511,11.

De andere delvers zijn misschien wel niet zoo buitengewoon gelukkig geweest in het vinden van rijke goudhoudende steen, maar hebben toch ook hun deel bijgebracht. Als het zoo voortgaat, zal het een echt goudmijntje blijken.

t Is te hopen.

Geen schipbreuk.

Een puur verzinsel was het verhaal der drie Bonairianen, die verleden week op het strand heetten geworpen, na het omslaan en verzinken van de zoogenaamde *Carolina*.

De drie mannetjes zijn gevlucht in een canoa van de Aves-eilanden, volgens onzen zegsman, andere bladen spraken van de Roques.

Zij waren ontevreden over slechte behandeling.

Wie weet, of 't waar is!

Ontheffing en teruggave van belasting.

In de Nederlandsche wet op de grondbelasting, zevende afdeeling, lezen wij:

52. Voor gebouwde eigendommen, die met hunne gebouwde aanhoorigheden gedurende twaalf achtereenvolgende maanden ongebruikt en ongehuurd gebleven zijn, wordt aan hem, die gedurende dat geheele tijdvak daarvoor is aangeslagen, de belasting teruggegeven.

53. Ontheffing of vermindering van belasting in evenredigheid tot het geleden verlies wordt toegestaan voor eigendommen, waarvan onvoorziene rampen de opbrengst of het genot met meer dan 20 ten honderd hebben doen verloren gaan.

Nu werd een dergelijke bepaling, als in art. 52 bedoeld, in de Curaçaosche belastingwet opgenomen, maar art. 53 werd niet overgenomen, maar eenvoudig weggelaten.

En toch dunkt het ons alleszins billijk, dat bij herhaalde misoogsten, wij denken aan het herhaaldelijk verloren gaan der dividivi en het doorbreken van dammen in de laatste jaren, ontheffing of vermindering der grondbelasting ook hier op het noodlijdende Curaçao worde toegestaan.

Zou zulk een goede bepaling voorals nog niet in de wet kunnen worden opgenomen?

Havenverkeer.

Volgens onze eigene opgave, opgeteekend uit het *Boletin Comercial*, bedroeg het getal ingekomen schepen gedurende het vorige jaar 1427, volgens het kantoor van uitklaring was dit aantal 1619, te weten 304 stoomschepen en 1315 zeilschepen.

Evenmin als door ons worden ook door het Gouvernement de kustvaartdertjes en de visschersbootjes niet opgegeven.

Waar zat nu 't verschil in opgave?

Voordat wij begonnen met de ingekomen schepen op te teekenen uit het *Diario*, thans *Boletin*, hebben wij eerst onderzocht of de opgave van dat blad betrouwbaar was en ontvingen de verzekering van ja.

Thans is het *Boletin Comercial* van 1 Januari tot 7 Maart jl. opnieuw onderzocht en nu bleek, dat 34 binnengekomen schepen niet door het *Boletin* vermeld waren.

Wij zeggen dit allerminst om onzen geachten Collega *Boletin Comercial* onaangenaam te zijn, maar alleen om de reden aan te geven, waarom wij in het vervolg eens per maand de officieele opgave van het Kantoor van Uitklaring zullen afdrukken.

Tevens brengen wij hier openlijk dank aan den Heer G. van Lanschot Hubrecht, Inspecteur der belastingen, die zich veel moeite heeft getroost om de fout in onze opgave te ontdekken.

Als bizonderheid vermelden wij nog, dat de *Kremlin*, een schip van 2227 ton komende van Martinique, op Klein-Curaçao een lading phosphaat heeft ingenomen.

Prins Willem II.

Te Londen werd 17 Febr. ll. reeds 38 pct. en te Amsterdam 25 á 35 pct. herverzekeringspremie betaald. De boot wordt blijkbaar als verloren beschouwd.

Het *Boletin Comercial* berichtte van het vinden van een wrak dicht bij Ierland en van een hulpeloos ronddrijvend schip in de Straat van Florida.

't Is te hopen, dat wij spoedig eenige zekerheid mogen erlangen omtrent het lot der schepelingen.

Hr. Ms *Utrecht* kwam Donderdagmiddag terug van haren onderzoekingstocht helaas, zonder iets bespeurd te hebben omtrent *Prins Willem II*. Toch blijft de bevolking dankbaar voor de genomen moeite.

Ratten en muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

226 ratten en
657 muizen.

Inspectiereis.

Donderdagmorgen is de Heer Gouverneur uitgereden ter inspectie van het tweede district en heeft ook Sta. Barbara en New-Port bezocht.

Z.H.E.G. was vergezeld van zijn Adjudant, den Procureur-Generaal, den Gouvernements-secretaris, den Inspecteur van belastingen en den Mijningenieur.

Het hooge gezelschap werd door den Heer Godden Jr. ontvangen en op de terreinen rondgeleid.

Zoo nu en dan duiken er berichten op, die een heropening der werkzaamheden op Sta. Barbara en New Port in het vooruitzicht stellen. Het bemiddelend optreden van den Gouverneur, Mr. Nuijens, zou daar dan zeer veel toe hebben bijgedragen.

„Iris"

is de naam van een nieuw tijdschrift, gisteren 11 Maart verschenen onder redactie van den Heer D. Dario Salas, aan Handel, Letterkunde, Berichten en Verscheidenheden gewijd. Onze beleefde wedergroet.

A. N. V.

Bestuursvergadering van Februari ll. ten huize van den Weleerw. Heer, Pater R. J. C. Wahlen.

De Voorzitter opent de vergadering en begroet den Weleerw. Heer W. van den Brink, die voor het eerst als lid van het Bestuur de vergadering bijwoont.

Deze welkomswoorden worden door den Heer van den Brink beantwoord.

De Secretaris doet mededeeling van de ingekomen stukken:

Van het Hoofdbestuur zijn ontvangen:

Brief van 16 Sept. 1909, verzoekende opgave van den juisten naam van een af te voeren lid, en mededeelende, dat de vertegenwoordiger te Colon de jaarlijksche bijdrage van den Heer A. Jesurun te Panama zal over dragen aan het Bestuur van onze Groep.

Brief van 5 Oct. 1909: inhoudende de plaats gehad hebbende veranderingen in de ledenlijst.

Brief van 15 Oct. 1909. mededeelende, dat de Heer Ulrich Oduber van Caracas naar Aruba is vertrokken.

Brief van 12 Oct. 1909. verzoekende opgave van het adres van den Heer A. Leeflang.

Brief van 10 Nov. 1909. kennis gevend, dat de Heer C. Status Muller is overgeschreven op de lijst der leden in Nederland. Brief van 18 Nov. 1909, waarbij het Hoofdbestuur mededeelt de bijdrage van den Heer A. Jesurum ontvangen te hebben en de rekening der Groep voor het haar toekomend te goed te hebben opgemaakt.

Brief van 29 Dec. 1909 met bericht van verandering in ledenlijst.

De Secretaris deelt mede, dat alle brieven reeds zijn beantwoord en een nieuwe leden lijst van alle leden op 1 Januari 1910 door den Heer H. Manuel werd opgemaakt en het Hoofdbestuur toegezonden.

Brief van 18 Nov. 1909. verzoekende afdoening van hetgeen onze Groep aan het Hoofd-bestuur schuldig is.

De Secretaris-Penningmeester is van meening, dat deze invordering op een vergissing moet berusten, in dien geest werd bereids aan het Hoofdbestuur geschreven.

Brief van 17 December 1909, begeleidend een schrijven van den Heer C. van der Klaauw, met verzoek om monsters van sisal en strooHoeden. De Heer van der Klaauw wenscht in verbinding gebracht te worden met Curaçaosche firma's, die zaken doen in sisal en Curaçaosche stroohoeden.

De brief van den Heer van der Klaauw is den Heer J. H. J. Hamelberg, een der oprichters van *De Eerste Sisal Maatschappij* ter inzage gegeven en ligt ten kantore van den Secretaris ter inzage van belangstellenden.

De aandacht van de Mij. t. B. v. L. V. L. en V. en van de *Curaçaosche Maatschappij tot bevordering der Hoedenindustrie* zal op dit schrijven worden gevestigd.

Een brief ter begeleiding van 5 exemplaren scheurkalenders *Neerlandia* 1910, voor de Vertegenwoordigers van het A. N. V.

Het Groepsbestuur betuigt dank aan het Hoofdbestuur voor toezending van dit fraai geschenk aan de Vertegenwoordigers.

Van het Gouvernement van Cu-

raçao mocht onze Groep een uitnoodiging ontvangen tot vertegenwoordiging der Groep bij de overgave van het bestuur der Kolonie door den HEG. Heer JHR. J. O. DE JONG V. B. EN D. aan den HEG. Heer Mr. TH. I. A. NUYENS. De Groep heeft van deze uitnoodiging dankbaar gebruik gemaakt en was vertegenwoordigd bij de Bestuurswisseling.

Verder is nog ingekomen:

Verzoek van den Heer P. J. C. LAMPE om eenige exemplaren van *Neerlandia* om zijn stel aan te vullen.

Verzoek om inteekening op „Gids bij het huisonderwijs in Nederlandsch Indië," onder redactie van H. G. CLERKX, Onderwijzer aan de Europeesche school te Solingi. Tevens tal van beoordeelingen van genoemd werkje.

Aanbiedingen van De Fabriek „Nectar," Schenkweg 2-4, 's Gravenhage, en J. J. HOFMAN, Apotheker, 's Gravenhage.

Mededeelingen van de Heeren D. E. QUERIDO, J. P. BOSKALJON, C. AMELUNXEN en H. MICHELSEN dat zij voor het lidmaatschap bedanken, de laatste wegens aanstaand vertrek naar Nederland.

De rapporten omtrent de vorderingen der jongeheeren FRANS en HENDRIK KRIJT en L. CONNER werden door het Bestuur ontvangen en met belangstelling ingezien.

Namens den Heer Gouverneur werd het Bestuur bericht door ZHEG. 's Adjudant, dat de Gouverneur verhinderd was de lezing van den Heer J. L. C. MONSANTO over het Eiland St. Eustatius bij te wonen.

Op 't verzoekschrift van het Groepsbestuur om verhooging van de Gouvernements-subsidie ter wille der vele aanvragen om steun van jonge lieden bij voortzetting hunner studie kwam een antwoord in van den HEG. Heer Gouverneur der Kolonie, dat bij de samenstelling der begrooting 1911 op het verzoek zal gelet worden.

Dankbaar voor den toegezegden steun, spreekt het Groepsbestuur zijn volle vertrouwen uit steeds op de zoo hoogst noodzakelijke hulp van het Gouvernement te mogen rekenen.

De Secretaris zegt, dat hij op verzoek van den Heer A. LAND wd. Administrateur van Financiën, mondeling inlichtingen heeft verstrekt over de werkzaamheden onzer Groep in 't algemeen en het groote nut der studiebeurzen in het bizonder. De Heer LAND scheen met alles zeer ingenomen en trad dadelijk als lid toe.

Ter sprake werd gebracht een brief van Mevr. J. VAN GROL, Vertegenwoordigster op St. Eustatius, waarbij HEd. om kinderlectuur verzoekt en kennis geeft, dat Dr. GRIFFITH ophoudt lid te zijn.

Het Groepsbestuur heeft van den Weleerw. Heer Pater P. A. EUWENS een bijdrage ontvangen getiteld „Geschiedkundig Overzicht van het Eiland Aruba," welk stuk, dankbaar aanvaard, doorgezonden is naar de redactie-commissie van het Arubanummer.

De Weleerw. Heer W. VAN DEN BRINK verklaart, dat ook zijne bijdrage voor dit nummer gereed is.

Het Groepsbestuur besluit de Heeren DUIJFJES mijningenieur en Dr. BOLDINGH plantkundige beleefdelijk te verzoeken om een wetenschappelijke bijdrage voor het Arubanummer.

Het Bestuur meent een oprecht woord van lof te moeten spreken over de buitengewone wijze waarop de Heer J. A. LAMPE, onderwijzer op Saba, voor het Verbond werkt. Wederom had aldaar op 29 December ll. een bijeenkomst plaats waarbij drie stukken in de Nederlandsche taal werden opgevoerd.

Onze Vertegenwoordiger kon wegens rouw deze uitvoering niet bijwonen.

De in het Nederlandsch door de kinderen der hoogste klasse van de Openbare School opgevoerde stukken waren: „In het huur en verhuur kantoor," „Een verboden vrucht" en „Kunstenaarslist." Ook aan Nederlandsche liederen heeft het niet ontbroken: „Opwekking tot zingen", „Roosje", „Herman de Ruijter en „Wien Neerlands bloed" zijn de door de kinderen gezongen liedjes.

Bij het Bestuur is ingekomen een brief van Mejuffrouw C. NICOLINE VAN DER WALL DOVALE met verzoek haar steun te willen verleenen om zich in het teekenen te bekwamen. Verscheidene leden van het Bestuur hebben niet onverdienstelijke crayonteekeningen van Mej DOVALE gezien, doch hun ontbreekt voldoende kennis van de teekenkunst om een oordeel te kunnen vellen over hare bekwaamheden. Besloten wordt haar te vragen, of zij eenige opleiding heeft genoten en haar te verzoeken hare teekeningen te willen onderwerpen aan het oordeel van deskundigen.

Van den Vertegenwoordiger op Bonaire is het Verslag over de boekerij dezer afdeeling ontvangen; geklaagd wordt, dat de boeken die er zijn reeds door alle leden zijn gelezen en er maar geen nieuwe boeken worden gezonden. Ook doet zich het gemis aan kinderlectuur gevoelen. Verder behelst de brief van dezen Vertegenwoordiger veranderingen in de ledenlijst.

De Heer J. A. SNIJDERS Jr., een onzer Vertegenwoordigers in het Hoofdbestuur, heeft verscheidene exemplaren gezonden van „Eigen Haard" waarin over de Curaçaosche zending naar de Middenstandstentoonstelling werd geschreven.

Het Bestuur betuigt den Heer SNIJDERS dank voor zijn onverflauwde belangstelling in alles wat Curaçao en zijn bevolking aangaat.

De Secretaris leest een brief voor van jonkvrouw SCHUURBEQUE BOEYE, thans in Suriname vertoevend, kennis gevend van haar aanstaand vertrek naar Curaçao en den steun van het Bestuur bij haar komst alhier inroepend.

De Secretaris deelt mede, dat hij reeds voor een goede huisvesting heeft gezorgd, zooals door HEd. verlangd werd en ook tijdig eenig antwoord is gestuurd, wat echter, naar het schijnt, niet door haar is ontvangen. Daar zij reeds 10 Febr. zou vertrekken en een brief haar toch niet meer voor haar vertrek van Paramaribo zal kunnen bereiken, wordt besloten haar bij aankomst door den Voorzitter te laten begroeten.

Jonkvrouw SCHUURBEQUE BOEYE heeft op dezer zijds gedaan verzoek beloofd een lezing te zullen houden. Er wordt besloten, behoudens hare goedkeuring, dat deze lezing dan verbonden zal worden aan de eerstdaags te houden Algemeene Vergadering.

De Secretaris deelt mede, dat de jongeheer SPROCKEL, die in Nederland een studiebeurs geniet, over veel minder heeft beschikt, dan hem jaarlijks door het Hoofdbestuur is toegekend, doch daar tegenover staat, dat hij ook langer onzen steun zal behoeven dan oorspronkelijk gedacht werd.

Het Groepsbestuur vertrouwt, dat het Hoofdbestuur na het verstrijken van den termijn zal voortgaan met de bijdrage toe te kennen, tot dat de jongeheer SPROCKEL met zijn studie geheel klaar is, of althans dat het Hoofdbestuur hem ten minste de beschikking zal laten over het volle bedrag van den hem toegedachte som.

Op de medewerking van de Vertegenwoordigers der Groep in Nederland meent het Groepsbestuur ter bereiking van dit zoo zeer gewenschte doel, te mogen rekenen.

Ook meent het Groepsbestuur een beroep te moeten doen op het Hoofdbestuur, opdat worde teruggekomen op het voornemen om de studiebeurzen voor Curaçao te sluiten.

Dankbaar voor de groote uitgaven ten wille van Curaçao reeds zoo vele jaren vrijgevig gedaan, ten volle overtuigd, dat de last, welken het Hoofdbestuur zich zelf vrijwillig heeft opgelegd, op den duur wat zwaar zal vallen aan de geringe financieele draagkracht van het Verbond, zoo durft het Groepsbestuur toch het vertrouwen uitspreken, dat met het toekennen der twee studiebeurzen voor Curaçao zal worden voortgegaan. Nimmer zal het Verbond zijn eigen doel op meer praktische wijze kunnen bevorderen dan door mede te helpen om Curaçaosche Jongelieden in Nederland hun opleiding te laten voltooien. De Groep „Nederlandsche Antillen" is in denzelfden geest werkzaam maar nog volstrekt niet bij machte het zwaardere werk van het Hoofdbestuur over te nemen. Nog slechts in het eerste tijdperk harer ontwikkeling kan de Groep den krachtigen steun van het Hoofdbestuur niet ontberen.

Ter sprake wordt gebracht de uitgave van het vervolg van het zoo nuttig en hoogst belangrijk werk van den Heer J. H. J. HAMELBERG „De Nederlanders op de West Indische Eilanden". Algemeen was men het eens dat het jammer zou wezen, als de eenig betrouwbare geschiedenis dezer eilanden niet zou kunnen vervolgd worden uit gebrek aan financieelen steun.

Gaarne zal daarom het Groepsbestuur in onderhandeling treden met den Heer HAMELBERG en de Uitgevers en trachten de noodige middelen te vinden om de verdere uitgave mogelijk te maken.

Waar het Gouvernement van Curaçao een som op de begrooting plaatste om de uitgave van een Encyclopedie voor West Indie te bevorderen, zal het Bestuur der Kolonie, desgevraagd, zeker den steun niet weigeren om de Geschiedenis onzer eigene eilanden te helpen voltooien. Ook meende het Groepsbestuur hierbij op hulp van het Hoofdbestuur te mogen rekenen.

Ten slotte overgaande tot de verkiezing van bestuursleden in de plaats der aftredende, werden dezen allen weder herkozen.

Nederland.

De Regeeringsverklaring.

Wij laten hier den tekst volgen der verklaring, door den Minister van Buitenlandsche Zaken in de Eerste Kamer afgelegd, na voorlezing der notulen van 't in comité-generaal verhandelde:

M. de V. De kennisneming dezer notulen noopt de Regeering permissie te vragen om nogmaals terug te komen op de gisteren besproken zaak.

Ik moet mijne verontschuldigingen aanbieden, zelf daartoe aanleiding te hebben gegeven, omdat het mij in de hitte van het debat ontgaan was, dat in het voorloopig comité slechts besproken zou worden de vraag, of de zaak in geheime vergadering zou worden behandeld. Eerst uit de dagbladen heb ik geweten, dat de woorden van den heer Van Heeckeren publiek domein zouden worden, wat thans officieel wordt bevestigd. Nu geldt voor de Regeering niet meer de beschuldiging van vaagheid en kan zij zich niet meer verontschuldigen. Zij moet thans op een concrete vraag antwoord geven. Ik heb gisteren gevraagd, welke souverein bedoeld was en wat de heer van Heeckeren verstond onder de woorden „doen weten"

De heer Van Heeckeren heeft toen gemeend daarop niet te moeten ingaan, en ik meende, dat de door dien afgevaardigde gesproken woorden in comité-generaal geheim zouden blijven. De woorden zelve waren mij niet ontgaan.

Nu geen twijfel meer bestaat wie en wat bedoeld wordt, neem ik de vrijheid, de woorden van den heer Van Heeckeren aan te vullen.

De heer Van Heeckeren heeft mij verweten, dat ik bij de onderhandelingen in zake de Noordzee-entente geen rekening zou hebben gehouden met het feit, dat een „naburige souverein" (lees: de Duitsche keizer) had „doen weten" (lees: een brief zou hebben geschreven aan H. M. de Koningin) waarin werd medegedeeld dat hij ons land zou occupeeren, wanneer, met het oog op een mogelijken oorlog met Engeland, ons land naar die zijde niet in voldoenden staat van tegenweer werd gebracht. De heer Van Heeckeren heeft daarbij gevoegd, dat hij in verband met deze zaak persoonlijk was geconsulteerd.

Het zij mij vergund mij te zuiveren van den blaam van geheimzinnigheid, die daardoor op mij kwam te rusten. Vooraf moet ik releveeren het groote gewicht van die woorden van den heer Van Heeckeren. Er is een beschuldiging uitgebracht tegen een bevriende natie en tegen het hoofd eener bevriende natie; eene beschuldiging, die sinds lang in den lande werd gehoord. De Regeering heeft tot dusver gemeend, dat het niet op haar weg lag, noch haar plicht was, deze beschuldiging officieel op te nemen en zij heeft gemeend die beschuldiging niet tot een onderwerp van discussie te moeten maken, zoolang zij niet in de Staten-Generaal door een der leden werd geuit.

Nu dit wel is geschied, is het oogenblik meer dan gekomen, om den bestaanden willens en onwillens gewekten indruk weg te nemen, en rust op de Regeering de verplichting de geruchten met wortel en tak uit te roeien.

Ik heb, mij ten volle rekenschap gevend van het gewicht mijner woorden en in het volle besef mijner ministerieele verantwoordelijkheid, de eer het volgende aan de hooge vergadering mee te deelen:

Hare Majesteit de Koningin heeft nooit of te nimmer van Zijne Majesteit den Duitschen Keizer noch een brief, noch een telegram, noch een nota, noch eenig ander schrijven hoegenaamd, betreffende de militaire verdediging van ons vaderland in het algemeen, noch omtrent eenige in verband daarmede staande zaak ontvangen.

Door H. M. de Koningin is nooit in eenig gesprek met den Duitschen Keizer hierover gesproken. H. M. de Koningin is nooit benaderd door een derden persoon, die in opdracht van den Keizer met Haar over deze zaak heeft gesproken, of opdracht had om dit onderwerp met Haar te bespreken, gelijk door den heer Van Heeckeren is ondersteld.

Ik wil vertrouwen, dat deze woorden zullen doordringen tot in de uiterste hoeken van ons land en ver over de grenzen, opdat zij overal weerklank zullen vinden en de laatste schaduw der geruchten zullen wegjagen.

Ik laat het thans aan den heer Van Heeckeren over, wiens tegenwoordigheid in den ochtend mij gegronde hoop had gegeven, te veronderstellen dat hij ook bedenmiddag aanwezig zou zijn (*luid gelach* om zich te verantwoorden over het persoonlijk in consult nemen naar aanleiding van een brief omtrent welks bestaan bij niemand meer twijfel zal overblijven.

Met groote voldoening mag ik constateeren de ongestoorde vriendschappelijke betrekkingen, die steeds hebben bestaan en die wij thans ook onderhouden met het machtige naburige Rijk en bij deze gelegenheid stelt de Regeering er hoogen prijs op te getuigen van de vereering, den eerbied en de diepgewortelde sympathie die zij gevoelt voor den Duitschen Keizer, wiens oprechte genegenheid voor ons land zoo vaak op ondubbelzinnige wijze aan het licht is getreden. [*Luide bravo's en handgeklap.*]

Ten slotte zij het mij vergund een enkel woord te richten tot den heer Van Heeckeren, die zoozeer ertoe heeft bijgedragen om, wat alleen als gerucht te beschouwen was, op de Regeeringstafel te brengen.

Ik hoop, dat hij zich voortaan rekenschap zal geven van de dubbele waarde, die als oud-gezant en als Kamerlid aan zijn woorden moet worden gehecht. De oude Romeinen hadden een aardige spreuk, zij zeiden: „Navita de ventis, de tauris narrat arator d.w.z. de zeevaarder spreekt van de winden en de landbouwer van de trekossen.

Dit beteekende, dat als de zeevaarder iets zeide, hij wist uit welken hoek de wind woei, terwijl als de landbouwer sprak waarheden verwacht mochten worden, wier intensieke kracht met die van koeien overeenkwamen". [*Luid gelach en luide bravo's en handgeklap!*]

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.